

دانشگاه تهران

مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: مدیریت شهری

پردیس هنرهای زیبا

مصوب جلسه مورخ ۸۷/۱۰/۴ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

این برنامه بر اساس مصوبه جلسه ۷۳۱ مورخ ۸۸/۶/۷ شورای برنامه ریزی آموزش عالی مبنی بر ضرورت ایجاد رشته مدیریت شهری و مطابق با مواد آیین نامه واگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاههای دارای هیات ممیزه، توسط اعضای هیات علمی دانشکده شهرسازی پردیس هنرهای زیبا تهیه و تنظیم شده و در یکصد و هشتاد و نهمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه مورخ ۸۷/۱۰/۴ به تصویب رسیده است.

مصوبه شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه تهران در خصوص برنامه درسی

رشته : مدیریت شهری
مقطع : کارشناسی ارشد

- برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد مدیریت شهری که توسط اعضای هیات علمی دانشکده شهرسازی پردیس هنرهای زیبا تدوین شده است با اکثریت آراء به تصویب رسید.
- این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.
 - هر نوع تغییر در برنامه مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه برسد.

عبدالرضا سیف

دبیر شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

محمود کمره ای

معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه

رای صادره جلسه مورخ ۸۷/۱۰/۴ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه در مورد تدوین برنامه درسی رشته مدیریت شهری در مقطع کارشناسی ارشد صحیح است، به واحد ذیربط ابلاغ شود.

فرهاد رهبر

رئیس دانشکده تهران

فصل اول

مشخصات کلی رشته

رشته کارشناسی ارشد مدیریت شهری

تعریف و هدف رشته:

نگرش جامع به سیاست ها، برنامه ها و طرح های توسعه شهری و نیز تدوین اهداف یکپارچه اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی در رأس سیاستگذاری و برنامه ریزی مدیریت شهری قرار می گیرد. تحقق این اهداف، نیازمند ارزیابی نتایج و تبعات سیستم های شهری برای تغییرات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی بوده و محتاج تحولات اساسی در سازمان و تشکیلات برنامه ریزی شهری است. ایجاد تعادل بین مراکز شهری بزرگ و کوچک، همکاری بین بخش های دولتی، عمومی و خصوصی و نیز تدوین استراتژی محلی در زمره سیاست های نیل به مدیریت شهری، قابل تامل هستند.

شهرهای جهان از طریق تجربه و پژوهش مسیرهایی را برای رویارویی با مشکلات توسعه شهری و محیط کشف و در طی این فرآیند، بینشی نیز نسبت به نحوه دستیابی به توسعه پایدار کسب کرده اند. بدین ترتیب رشته مدیریت شهری به دنبال تربیت متخصصانی است که بتوانند روش های حل معضلات امروزی شهرها را ارائه کند.

دوره کارشناسی ارشد مدیریت شهری محورهای زیر را در دروس و کارگاههایی که شرح آنان در برنامه حاضر ارائه شده اند، به منظور دستیابی به فضایی که بتوان به پرسش ها و چالش های فوق پاسخ داد، دنبال خواهد کرد:

- چگونگی بهبود محیط شهری با رویکرد مدیریت شهری
- روش های برتر تصمیم گیری محیط شهری
- روش های اجرای استراتژی محیطی و مدیریت شهری
- افزایش توان مدیریتی برای برنامه ریزی و مدیریت شهر
- روش های موثر برای بکارگیری منابع موجود در جهت مدیریت شهری پایدار

ضرورت و اهمیت ایجاد رشته:

تجارب دهه‌های اخیر شهرسازی حاکی از آن است که شهر سنتی در محدوده فضایی و عملکردی گذشته از یک طرف قادر به تأمین نیازهای کنونی سکونتگاهها و ساکنین آن نبوده و از طرف دیگر، توان بهره‌برداری از امکانات نوین را نیز ندارد. سکونتگاههای کنونی نیز در فضایی به مراتب گسترده‌تر و با عملکردها و نیازهای به مراتب پیچیده‌تر از گذشته عمل می‌کنند. در چنین شرایطی هدف شهرسازی نمی‌تواند صرفاً ساماندهی کالبدی - فضایی یا اجتماعی - اقتصادی تعیین شود، بلکه لازم است پا را فراتر گذاشته و هدف بنیادی مدیریت شهری را در دستور کار شهرسازی جدید قرار داد. بنابراین مدیریت شهری به عنوان دوره کارشناسی ارشد و گروه دانشگاهی چه از نظر مقوله و چه از نظر ارزشی و عملکردی کاملاً با اهداف و دیدگاههای جدید منطبق می‌باشد.

طول دوره و شکل نظام:

دوره کارشناسی ارشد مدیریت شهری حداقل ۳ نیمسال و حداکثر ۴ نیمسال (با احتساب یک نیمسال تحصیلی برای آن دسته از دانشجویانی که نیاز به گذراندن دروس کمبود خواهند داشت) به طول می‌انجامد.

تعداد و نوع واحد:

۲۲ واحد	• دروس اصلی
۶ واحد	• دروس اختیاری
۴ واحد	• پایان نامه
۳۲ واحد	جمع

آن دسته از پذیرفته شدگانی که رشته کارشناسی آنها غیر از مهندسی شهرسازی و یا کارشناسی شهرسازی است، ملزم به گذراندن حداقل ۱۰ واحد و حداکثر ۱۴ واحد درسی به عنوان دروس کمبود (بنگرید به فصل دوم و جداول درسی این برنامه) خواهند شد که این دروس در یک نیمسال تحصیلی باید ارائه شوند.

نقش و تواناییهای فارغ التحصیلان:

انتظار می رود دانش آموختگان دوره کارشناسی ارشد «مدیریت شهری» بتوانند به مهارت های زیر دست یابند:

- درباره اصول، معیارها و روش های توسعه پایدار که هدایت گر شهرسازی باشد آگاهی لازم و کافی کسب نموده و خود را در حرکت و جریان ایده های توسعه پایدار قرار دهند.
- پیوندی بین شهرسازی و مدیریت شهری از یک طرف و موضوع توسعه پایدار از طرف دیگر برقرار کرده و روش های موثرتر از قبل برای حل معضلات امروزی شهرهای ایران ارائه کنند.
- نتایج و تبعات سیستم های شهری را برای تغییرات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی ارزیابی کرده و تحولات اساسی مورد نیاز در سازمان و تشکیلات برنامه ریزی شهری را شناسایی و عملیاتی نمایند.

شرایط پذیرش دانشجو:

شرایط پذیرش دانشجو بر اساس ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می باشد.

مواد و ضرایب امتحانی

ردیف	مواد امتحانی	ضرایب امتحانی
۱	زبان تخصصی	۱
۲	ریاضیات و آمار	۱
۳	مباحث عمومی شهرسازی ایران	۱
۴	تاریخ شهر و شهرسازی	۱
۵	مبانی مدیریت	۱

فصل دوم

جداول دروس

جدول شماره ۱:

جدول دروس کمبود رشته مدیریت شهری در مقطع کارشناسی ارشد

ردیف	نام درس	تعداد واحد			ساعات		
		جمع	نظری	عملی	جمع	نظری	عملی
۱	اقتصاد شهری	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-
۲	جامعه شناسی شهری	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-
۳	تاریخ شهر	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-
۴	مدلهای کمی در شهرسازی	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-
۵	کاربرد نظام اطلاعات شهری	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-
۶	شناخت فضاهای شهری	۴	۲	۲	۹۶	۳۲	۶۴
۷	زبان تخصصی	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-
۸	مبانی مدیریت	۲	-	-	۳۲	۳۲	-
جمع		۱۸	۱۴	-	۲۵۶	۲۲۰	۶۴

از این جدول تعداد ۱۴ واحد به عنوان دروس جبرانی بر اساس رشته کارشناسی دانشجو توسط شورای تحصیلات تکمیلی گروه / بخش
سنجش تعیین و ارائه خواهد شد که به هماهنگ نمودن سطح علمی دانشجویان کمک خواهد نمود.

جدول شماره ۲:

جدول دروس اصلی رشته مدیریت شهری در مقطع کارشناسی ارشد

ردیف	نام درس	تعداد واحد			ساعات			پیش نیاز
		جمع	نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	
۱	ارزیابی برنامه های توسعه شهری	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۲	برنامه ریزی راهبردی در مدیریت شهری	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۳	کارگاه کاربرد GIS در مدیریت شهری	۲	۱	۱	۴۸	۱۶	۳۲	-
۴	قوانین شهری	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۵	مدیریت مالی و اداری شهری	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۶	روشها و تکنیک های مدیریت شهری	۲	۲	-	۳۲	-	۶۴	-
۷	کارگاه مدیریت شهری	۴	-	۴	۶۴	-	۶۴	۱- کارگاه کاربرد GIS در مدیریت شهری ۲- روشها و تکنیک های مدیریت شهری ۳- مبانی مدیریت شهری
۸	مبانی مدیریت شهری	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۹	مدیریت حمل و نقل درون شهری	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۱۰	سمینار	۴	-	۴	-	-	-	-
جمع		۲۲	۱۷	۵	۳۶۸	۲۷۲	۱۶۰	-

جدول شماره ۳:

جدول دروس اختیاری رشته مدیریت شهری در مقطع کارشناسی ارشد
جدول دروس اختیاری رشته مدیریت شهری در مقطع کارشناسی ارشد

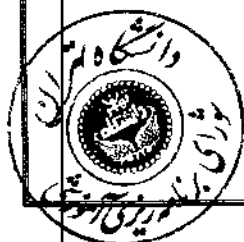
ردیف	نام درس	تعداد واحد			ساعات			پیش نیاز
		جمع	نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	
۱	زیبا شناسی شهری	۲	۱	۱	۴۸	۱۶	۳۲	-
۲	مدیریت خدمات شهری	۲	۲	-	۳۲	۳۲	---	-
۳	توسعه پایدار و مدیریت شهری	۲	۲	-	۳۲	۳۲	---	-
۴	مدیریت گردشگری شهری	۲	۲	-	۳۲	۳۲	---	-
۵	ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست	۲	۲	-	۳۲	۳۲	---	-
۶	مدیریت توسعه کالبدی	۲	۲	-	۳۲	۳۲	---	-
۷	سمینار مسائل مدیریت شهری	۲	۱	۱	۴۸	۱۶	۳۲	-
۸	اصول GIS	۲	۱	۱	۴۸	۱۶	۳۲	-
۹	حقوق شهری	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۱۰	مبانی برنامه ریزی و طراحی شبکه حمل و نقل	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۱۱	آلودگی مواد زاید جامد و روشهای کنترل	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۱۲	محیط شناسی شهری	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۱۳	مبانی برنامه ریزی و طراحی محیط شهری	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۱۴	روش شناسی پژوهشی شهرسازی	۲	۱	۱	۴۸	۱۶	۳۲	-
۱۵	مفاهیم عمومی برنامه ریزی شهری	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۱۶	شناخت محیط زیست	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۱۷	مبانی برنامه ریزی و طراحی زیرساختها	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-
	جمع	۳۴	۳۰	۴	۶۰۸	۴۸۰	۱۲۸	-

از این جدول تعداد ۶ واحد درس بر اساس موضوع پایان نامه دانشجو انتخاب می گردد.

فصل سوم

سرفصل دروس

دروس اصلی رشته مدیریت شهری

- ارزیابی برنامه های توسعه شهری
- برنامه ریزی راهبردی در مدیریت شهری
- کارگاه کاربرد GIS در مدیریت شهری
- قوانین شهری
- مدیریت مالی و اداری شهری
- روشها و تکنیک های مدیریت شهری
- کارگاه مدیریت شهری
- مبانی مدیریت شهری
- مدیریت حمل و نقل درون شهری
- سمینار

نام درس: ارزیابی برنامه های توسعه شهری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف:

ارزیابی به عنوان یکی از ارکان مهم فرآیند برنامه ریزی شهری همواره مورد تاکید و توجه بوده است. روش های ارزیابی که از اواخر دهه ۱۹۵۰ میلادی، به منظور ارزیابی گزینه ها و نیز محتوی و تاثیر طرحها و برنامه های توسعه شهری ابداع شده بودند، با تغییر نگرش از برنامه ریزی برای مردم به برنامه ریزی با مردم در دهه های اخیر که بر جنبه های مشارکتی در برنامه ریزی تاکید دارد، دستخوش تغییر در محتوی شده اند. با معرفی روشهای ارزیابی فرآیند گرا در دهه های اخیر، روش های ارزیابی کل فرآیند برنامه ریزی را از مرحله سیاست گذاری تا تهیه طرح و شناسایی برنامه های اجرایی و اجرای آنها را شامل می شوند. در این درس دو هدف عمده زیر دنبال می شود:

- ۱- آشنائی با روش های ارزیابی گزینه ها در شهرسازی
- ۲- آشنائی با روش های ارزیابی طرحها و برنامه های توسعه شهری
- ۳- بکارگیری این فنون در ارزیابی محتوی و اثرات اجرایی طرحها و برنامه های توسعه شهری

سرفصل:

الف - سیر تحول استفاده از روش های ارزیابی شهرسازی

ب- آشنایی با روش های ارزیابی گزینه ها در شهرسازی

۱- روش های ارزیابی جزئی (Partial Evaluation Techniques)

۱-۱- روش های ارزیابی ارزشیابی مالی (Financial Appraisal)

۱-۲- روش های ارزیابی تحلیل تأثیر هزینه (Cost-effective Analysis)

۱-۳- روش ارزیابی تحلیل تطبیقی هزینه (Comparative – Cost Analysis)

۱-۴- روش تحلیل آستانه ای (Threshold Analysis)

۱-۵- روش فهرست معیارها (Checklist of Criteria)

- ۱-۶- روش ماتریسی گولر (Goeller Scorecard)
- ۱-۷- روش ماتریس براتیمن (Brightman's Alternative – Consequence Matrix)
- ۲- روشهای ارزیابی جامع (Comprehensive Evaluation tech)
- ۲-۱- روش بررسی نسبت هزینه به سودمندی (Cost – Benefit Analysis)
- ۲-۲- روش بررسی نسبت هزینه به سودمندی اجتماعی (Social C.B.A)
- ۲-۳- روش جدول موازنه برنامه ریزی (Planning Balance Sheet Analysis)
- ۲-۴- روش ارزیابی ماتریس دستیابی به اهداف (Goals Achievement Matrix) GAM
- ۳- روشهای ارزیابی چند معیاری (Multi – Criteria Evaluaion)
- ۳-۱- روش ارزیابی فرآیند تحلیل سلسله مراتبی AHP
- ج- روشهای ارزیابی طرحها و برنامه های توسعه شهری
۱. بکارگیری روش های ارزیابی گزینه ها برای ارزیابی طرح ها و برنامه ها
- ۱-۱- کاربرد AHP
- ۱-۲- کاربرد دیگر روش ها
۲. روشهای ارزیابی فرآیند گرا
- ۲-۱- روش ارزیابی فرآیند سیاست گذاری، طرح / برنامه – اجزاء PPIP
- (Policy – Plan / Program – Implemente – Process)
- ۲-۲- روشهای ارزیابی تحلیل نظام (Regime Analysis)
- ۲-۳- روش ارزیابی الگوی پرچم (Flag Model)

منابع

- ۱- مدل های کاربردی در تحلیل مسایل شهری و منطقه ای، اثر فوربورت اینهام، ترجمه: منوچهر طبیبیان، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.
- 2- Urban planning analysis: Methods and models Donald A. Krueckeberg, Arthur L. silver.

نام درس: برنامه ریزی راهبردی در مدیریت شهری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف:

برنامه ریزی و مدیریت در حقیقت تضمین کننده بقای هر سازمان است در هر سازمان تصمیمات گوناگون و متعددی اتخاذ می گردد که بخشی از آن در ارتباط مستقیم با برنامه ریزی است. مفهوم برنامه ریزی و مدیریت در چارچوب دو مفهوم کلی تر تصمیم سازی و تصمیم گیری قابل بحث است. در این میان برنامه ها و تصمیمات راهبردی نوعی برنامه ریزی و مدیریت است که خاص سازمان های بزرگ شهری است. این چارچوب حدودی را معین می کند تا سازمان بتواند عملیاتش را در آن محدوده انجام دهد و بقایش در جامعه تضمین شود.

سرفصل:

نقش مدیریت رده بالا سازمان ستادی و مدیریتی مشخص کردن نکات اصلی و دستورالعمل هایی

برای تدریس استراتژی

بحث پیرامون مفاهیم و مهارت های برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک

تدوین اهداف و خط مشی های اساسی سازمان

۱- برنامه ریزی و تصمیم گیری

۲-۱- مفهوم برنامه ریزی

۲-۲- مفهوم تصمیم گیری

۲-۳- سازمان برای برنامه ریزی

۲-۴- مراحل برنامه ریزی استراتژیک

۲-تعریف استراتژی

۳-چارچوبی برای تدوین استراتژی

۳-۱- فرآیند تدوین استراتژی

۳-۲- مراحل قانونی فرآیند

۴- کلیات تدریس استراتژی سازمان

۵- تجزیه و تحلیل و ارزیابی سازمان و محیط اطراف آن

۵-۱- تجزیه و تحلیل عملیات گذشته

۵-۲- تجزیه و تحلیل و پیش بینی عوامل محیطی

۵-۳- تجزیه و تحلیل نقاط ضعف و قوت سازمان

۶- تعیین اهداف و تدوین خط مشی

۶-۱- ترسیم چشم انداز و تصمیم گیری در مورد اهداف سازمان

۶-۲- تعیین اهداف استراتژیک

۷- ارزیابی پروژه های استراتژیک

۷-۱- ارزیابی موقعیت

۷-۲- تجزیه و تحلیل و ارزیابی تکنولوژی بالقوه

۷-۳- تعیین خط مشی های تخصصی منابع

۸- استراتژی برای فعال سازی سازمان

۸-۱- بررسی نیروی انسانی بالقوه

۸-۲- استراتژی برای فعال کردن سازمان

منابع

- 1- Toward environmental strategies for cities: policy considerations for urban environmental management in Developing countries/Carl Bartone... [et al.]. Washington, D. C.: Published for the Urban Management Programme by the World Bank, 1994.
- 2- Strategic planning & urban projects: responses to globalization from 15 cities / M. Carmona & R. Burgess Delft, The Netherlands: DUP Science, Delft University Press, 2001.
- 3- Strategic planning and management: a review of recent experiences/ Nagy Hanna. Washington, D. C., U. S. A. : World Bank, 1985.

نام درس: کارگاه کاربرد GIS در مدیریت شهری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف:

در فرآیند تصمیم گیری درباره شهر، ضروری است که اطلاعات پایه ای و اصلی درباره زمین و املاک، فعالیتهای اقتصادی شهر، زیر ساختها و وضعیت زیست محیطی شهر در دسترس باشد. علاوه بر معضلات موجود شهری که نیاز به ارائه راه حل دارد، امروزه شهرسازی متکی بر روش هایی است که مشارکت شهروندان را ایجاب می کند. لذا، از آنجا که ۸۰ درصد از اطلاعات و فعالیت هایی که مورد توجه مدیران شهرهاست با مکان سر و کار می یابد، لذا، از آنجا که ۸۰ درصد از اطلاعات و فعالیتهایی که مورد توجه مدیران شهرهاست با مکان سروکار می یابد، نیاز به یادگیری کاربرد عملی GIS برای پاسخگویی به مباحث مدیریتی مانند درآمد شهرها، هدایت کنترل توسعه شهر، حفظ بافت و عناصر تاریخی، مدیریت محیط زیست و ... محسوس می باشد. در این کارگاه اهداف زیر موجب توجه هستند:

- ۱- بکارگیری دانش نظری GIS در ایجاد پایگاه اطلاعاتی برای مدیران شهری
- ۲- بکارگیری پایگاه اطلاعاتی برای تحلیل اطلاعاتی در محیط GIS و ارائه گزینه های تصمیم گیری
- ۳- کسب آگاهی از قابلیت و ضعف های نرم افزاری موجود

مراحل فعالیت کارگاه:

- ۱- تشریح برنامه
- ۲- جمع آوری اطلاعاتی مکانی
- ۳- جمع آوری اطلاعاتی توصیفی
- ۴- ورود اطلاعات در محیط GIS
- ۵- ایجاد توپولوژی و حذف خطاها
- ۶- تحلیل اطلاعات در محیط GIS

منابع:

- ۱- تحلیلگر فضایی (۱۳۸۴)، ترجمه فرشاد نوریان و مهدی ضیایی، انتشارات پردازش و برنامه ریزی شهری.
- ۲- بوت، باب و اندی میچل (۱۳۸۳)، آشنایی با ArcGIS، ترجمه امیر عباس بخاری، انتشارات پردازش و برنامه ریزی شهری.
- 3- Longley, P. A. and M. Batty, et (2003). Advanced Spatial Analysis. CA: ESRI Press.

نام درس: قوانین شهری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف:

یک طبقه از ابزار کنترل و هدایت شهرها در فرآیند رشد و توسعه، قوانین شهری می باشد. شناخت فرآیند تکوین، تصویب و اجرای قوانین، مقررات و ضوابط شهری هدف این درس می باشد. درک آثار مثبت و منفی متنوع (گاه هماهنگ، گاه متضاد) بر روی محیط زیست شهری برای دانشجوی این رشته از اهمیت برخوردار است.

سرفصل دروس

۱- آشنایی با مفهوم قانون به عنوان ابزار ایجاد تعادل و توازن در محیط زیست

۱-۱- قوانین نظام دهنده روابط اجتماعی

۲-۱- قوانین نظام دهنده روابط اقتصادی

۳-۱- قوانین نظام دهنده روابط فیزیکی

۴-۱- قوانین به عنوان تغییر اجرایی آرمان‌ها و اهداف جامعه

۲- قوانین شهری

۲-۱- زمین شهری (مالکیت، انتقال مالکیت)

۲-۲- اعیانی (قوانین و مقررات حاکم بر کاربرد اراضی و مالکیت اعیانی)

۲-۳- فضای عمومی (خیابان‌ها، پارکها، تأسیسات زیربنایی، حریم قانونی زیر بناها)

۲-۴- تملک اراضی خصوصی برای مصارف عام المنفعه

۳- قوانین شهری دیگر شهرها

منابع:

- ۱- دبیرخانه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران (۱۳۷۹). مقررات شهرسازی، معماری و طرح‌های توسعه و عمران، وزارت مسکن و شهرسازی.
- ۲- دبیرخانه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران (۱۳۷۹). آئین نامه نحوه بررسی و تصویب طرح‌های توسعه و عمران محلی، ناحیه ای، منطقه ای و ملی. وزارت مسکن و شهرسازی.
- 3- Rodgers, William H. (1994). Environmental Law. St. Paul: West Pub. Co.
- 4- Grad, Frank. (1984). Treatise on Environmental Law. Ny: Bender.

نام درس: مدیریت مالی و اداری شهری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف:

این درس موضوعات، اصول و مفاهیم مربوط به مدیریت مالی و اداری سازمان‌های دولتی واقع در مجموعه‌های شهری یا اجتماعات محلی را بررسی می‌کند. از آنجا که جمعیت زیادی در مادر شهرها، شهرها، حومه‌ها زندگی یا آمد و شد می‌کنند، مدیریت کارآمد مالی و اداری شهری بسیاری از مردم مؤثر است. آنها به دلیل پیچیدگی روزافزون اداره کارآمد شهرها، از دولت انتظار زیادی دارند. به همین خاطر لازم است تا اداره کنندگان شهر آموزش کافی در این زمینه دیده باشند. علاوه بر این، دولت سعی در واگذاری برخی از وظایف و مسئولیت‌ها به نهادهای مردمی دارد. بنابراین اداره کارآمد و مؤثر شهر، بیش از همه به دو عامل وابسته است: دارا بودن مهارت‌ها و استفاده از آنها در دستگاههای دولتی، شناخت و بهره‌برداری از نیروهای مردمی،

۱- شناخت ساختار مالی و اداری سازمان‌های دولتی شهری

۲- بررسی مهارت‌های اجرایی دولتی و اصول اساسی برای مدیریت شهری با اهداف عام

۳- آگاهی از ماهیت نیروهای مردمی و بهره‌برداری از تاثیر آن در اداره شهرها

سرفصل:

محیط شهری و دستگاههای دولتی

مفاهیم و مسائل مدیریت مالی و اعتباری

امور مالی شهری: مبانی نظری برگرفته از اقتصاد خرد

منابع درآمد عمومی شهری

بودجه‌های دستگاههای دولتی و تحلیل مالی

ساختار سیاسی شهر و اداره شهرها

دولت مرکزی و روابط بین دستگاههای دولتی

شبکه خدمات رسانی و تحلیل آنها

خدمات رسانی: مدیریت و بهره وری

مدیریت وظایف کارکنان و مدیریت امور مالی

آینده مدیریت شهرها

مدیران، جامعه و منافع خاص آنها

منابع:

مدیریت مالی و اداری شهری:

۱- مجله شهرداریها (ماهنامه)، انتشارات سازمان شهرداریهای کشور، وزارت کشور.

2- Bogart, W. T. (2003). Civic Infrastructure and the Financing of Community Development. Brooking Institute.

نام درس: روشها و تکنیک های مدیریت شهری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف:

روش ها و تکنیک های مدیریت شهری برای بهبود تصمیم گیری ها و اداره شهرهاست. آشنایی با آن به دانشجویان این امکان را می دهد تا به طور مستقل مسائل مدیریت شهری را تحلیل کرده و نتایج آن را به اثبات برسانند. این درس بر روی نظریه کاربرد ابزارهای مختلف مدیریت شهری تأکید دارد. تکیه بر کاربرد این روشها از اهمیت زیادی برخوردار است و توانایی ارزیابی و نقد روشهای مختلف در اداره شهر را فراهم می کند دانشجویان قادر خواهند بود تا مسائل سیاست گذاری را از طریق استدلال کمی و کیفی ارزیابی کنند.

۳- شناخت انتقادی از تکنیک ها و مفاهیم پایه ای مدیریت شهری

۴- کاربرد این روشها در زمینه مدیریت و برنامه ریزی و سیاستگذاری در شهرها

۵- آشنایی با نرم افزار کامپیوتری و ارائه گرافیکی داده ها و گزارش نویسی

سرفصل:

مقدمه: توصیف روشها

روشهای کمی: نمونه گیری و توزیع آماری

ارزیابی نقطه ای و فاصله ای

آشنایی با نرم افزارهای آماری (Spss...)

روش های آزمون هزینه ها

شناخت و ارائه شیوه های مدیریت و روش های ارزیابی

تکنیک های حل مسئله

شناخت مسئله برای تحلیل کمی و کیفی

نحوه کاربرد نتایج بدست آمده از مطالعات برای تصمیم گیری

مفاهیم اساسی و روشها برای استفاده از روشهای کمی و کیفی در مدیریت شهری

روشهای معمول در مطالعات مدیریت شهری

مسائل و سیاست های تغییر شکل مدیریت شهری، با استفاده از نظریه ها و روشها

ارزیابی و تفاوت ها و تشابه در نظریه و روش

روش ها و تکنیک های نظارت شهری

منابع:

۱- مدل های کاربردی، در تحلیل مسایل شهری و منطقه ای، ترجمه و اضافات از منوچهر طبیبیان،

انتشارات دانشگاه تهران، چاپ دوم، ۱۳۷۸.

۲- روش های علمی تحلیل مسایل شهری، ترجمه دکتر منوچهر مزیننی، انتشارات دانشگاه تهران،

۱۳۳۶.

3-WILSON, A.G. "Models in Urban Planning: A Synoptic Review." Urban Studies, 5 (1968).

4- TUFTE, E. R. Data Analysis for Politics and Policy. Englewood Cliffs, N.J.: Prentics -Hall, Inc., 1974.

5 Elements of urban management / Kenneth J. Davey. Washington, D. C.: Published for the urban Management Program by the World Bank, 1993.

6Urban management: Policies and innovations in developing countries/edited by G. Shabbir Cheema with the assistance of Sandra E. Ward. Westport, Conn. Praeger, 1993.

7Urban management: the challenge of growth/Kenneth Davey with Richard Batley... [et al.]. Aldershot, Hants England; Brookfield, Vt.: Avebury, 1996.

نام درس: کارگاه مدیریت شهری

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: کارگاه کاربرد GIS در مدیریت شهری - روشها و تکنیک های مدیریت شهری - مباحث مدیریت شهری
هدف:

این درس دانشجویان را با نظریه ها و روشهای اصلی مدیریت شهری آشنا خواهند کرد. دانشجویان تدوین یک طرح تحقیقی، جمع آوری اطلاعات، تحلیل داده ها و ارائه راه حل ها برای مسائل را فرا می گیرند. هدف از این درس ارائه مسائل محیطی، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی است که ساکنان شهر با آن مواجهند. دانشجویان با اصول و کاربرد مدیریت شهری معاصر از دیدگاه برنامه ریزی در جهت توانمند سازی مناطق شهری آشنا می شوند. دانش مدیریت شهری و توانایی آنها در زمینه طراحی، اجرا و ارزیابی پروژه های مدیریت شهری افزایش می یابد. امکان تجربه کار گروهی با رشته های مختلف برای حل مسائل شهری پدید می آید. فرصت بحث پیرامون سیاستهای شهری محلی و دولتی جهت افزایش توانایی سازماندهی مناطق شهری برای دانشجویان فراهم می آید

سر فصل:

- ۱- پیشبرد اصول مدیریت شهری
 - ۲- آشنایی با دیدگاه توانمند سازی برای توسعه مدیریت شهری
 - ۳- جمع آوری و بررسی داده ها برای مطالعه مناطق شهری
 - ۴- درک و شناخت محیط مصنوع
 - ۵- مطالعه سازماندهی اجتماعی مناطق شهری
 - ۶- یادگیری از ساکنان مناطق شهری
 - ۷- تحلیل نقاط قوت و ضعف فرصت ها در محلات شهری
 - ۸- آماده سازی اسناد و مدارک برای مدیریت شهری
 - ۹- پیشبرد یک برنامه برای بودجه بندی طرح ها
 - ۱۰- تشویق مردم برای حمایت از طرحها و برنامه های شهری
 - ۱۱- ارزیابی برنامه های مدیریت شهری در سطح مناطق
- منابع: منابع کارگاهی بر حسب موضوع کارگاه تعیین می شود.

نام درس: مبانی مدیریت شهری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف

داشتن آگاهی و دانش از نقش مدیریت شهری در برنامه‌ریزی شهری و شهرسازی در جهت هدایت تحولات امری ضروری است. زیرا اصولاً هر گونه برنامه‌ریزی و اعمال آن ضرورتاً باید از طریق مدیریت شهری انجام پذیرد البته مفهوم مدیریت شهری، در جوامع مختلف گوناگون و متفاوت است. این گوناگونی ناشی از شرایط اجتماعی و سیاسی و فرهنگی و بعضاً اقتصادی این جوامع است. لذا برای دانشجویان رشته شهرسازی منطقی است که از تجربیات سایر کشورهای جهان در مدیریت شهری آگاهی لازم را داشته باشند.

بنابراین اهداف عمده آموزشی این درس عبارتند از:

- ۱- تشریح رابطه مدیریت شهری با کالبد و جامعه شهری
- ۱- شناخت زمینه‌های محیطی تصمیم‌گیری در مدیریت شهری
- ۲- اهرمها و ابزارهای مدیریت شهری در شرایط ناپایدار اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی
- ۳- شناخت حیطه عمل ابزارهای قانونی و مادی در مدیریت شهری
- ۴- تجزیه و تحلیل نقش مدیریت ملی در مدیریت شهری
- ۵- شناخت سیر تحولات مدیریت شهری در دوران معاصر

فهرست موضوعی درس

- ۱- شهر به عنوان یک سیستم - نقش و جایگاه مدیریت شهری در سیستم شهر
- ۲- مفهوم سازمان
- ۳- تعریف مدیریت - ابزارها و اهرم‌های مدیریت
- ۴- مدیریت سازمان‌های پیچیده - ساختار و رفتار

- ۵- مدیریت شهری - مشروعیت و مسئولیت
- ۶- مقایسه تطبیقی مدیریت شهری در غرب
- ۷- مقایسه تطبیقی مدیریت شهری در شرق
- ۸- مدیریت شهری در ایران (۱) - بعد از مشروطیت
- ۹- مدیریت شهری در ایران (۲) - دوره رضاخان
- ۱۰- مدیریت شهری در ایران (۳) - دوره محمد رضا پهلوی
- ۱۱- تأثیر انقلاب و جنگ بر مدیریت شهری ایران (۴)
- ۱۲- مدیریت شهری در ایران بعد از انقلاب اسلامی تا پایان جنگ (۵)
- ۱۳- مدیریت شهری در ایران بعد از پایان جنگ (۶)
- ۱۴- شوراها و اسلامی و مدیریت شهری
- ۱۵- رابطه مدیریت شهری با مدیریت سیاسی کشور
- ۱۶- آینده مدیریت شهری در ایران
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

منابع:

- ۱- چیمه، شایر، (۱۳۸۲)، مدیریت شهر، خط مشی ها و نوآوری ها در کشورهای در حال توسعه، ترجمه پرویز زاهدی، انتشارات پردازش و برنامه ریزی شهری.
- ۲- طاهری، ابولقاسم (۱۳۷۷)، اداره امور شهرداری ها، نشر قومس.
- ۳- مجله مدیریت شهری، وزارت کشور.

4- Nelson, A. C. and J. B. Duncan (1995). Growth Management Principles and Practices. Chicago: Planners Press.

نام درس: مدیریت حمل و نقل درون شهری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف:

آشنایی با برنامه ریزی حمل و نقل و انواع سیستم های حمل و نقل شهری
به کار گیری روشهایی برای استفاده بهینه از امکانات موجود
اعمال اقداماتی در جهت بهبود وضعیت ترابری و کاهش مسائل موجود

سرفصل دروس:

۱- تاریخچه حمل و نقل

- تاریخچه حمل و نقل در ایران

- مطالعات حمل و نقل شهری در ایران

۲- ساختار فرآیند برنامه ریزی حمل و نقل

- مطالعات مبدا و مقصد

- الگوی سفر - مدل سازی

- تولید سفر - توزیع سفر - تفکیک سفر - تخصیص سفر

۳- انواع سیستم های حمل و نقل عمومی و ویژگی های آن

- قطار سریع السیر شهری - مترو - تراموا - اتوبوس - اتوبوس برقی

۴- توسعه سیستم های حمل و نقل عمومی

- سیستم های جدید حمل و نقل عمومی

- نحوه انتخاب سیستم حمل و نقل عمومی

۵- شبکه ارتباطی شهرهای ایران در گذشته

- انواع سیستم های شبکه ارتباطی (شطرنجی، شعاعی و حلقوی)

۶- ظرفیت شبکه معابر

- حجم ترافیک، سرعت عملی، ظرفیت مطلق - ظرفیت عملی

- سطح سرویس

۷- برنامه ریزی برای تردد عابر پیاده

- ویژگی های عابر پیاده

- نقاط ضعف تردد عابر پیاده

- حساسیت ها نسبت به راه غیر مستقیم (بیراه)، اختلاف سطوح و عوامل جوی

۸- فعالیت زمانی عابر پیاده

- رابطه سطح مورد نیاز - حجم تردد

- سطح سرویس

- ایمنی تردد

- ضوابطی برای رفع نیازمندی های معلولان جسمی

۹- برنامه ریزی برای تردد دوچرخه

- دینامیک حرکت

- شرایط تاسیسات زیر بنایی برای استفاده از دوچرخه

- محدوده عملکردی دوچرخه در مقایسه با سایر وسایل نقلیه

۱۰- شبکه مسیرهای دوچرخه

- طبقه بندی کیفیت تردد دوچرخه در رابطه با حجم و عرض مسیر

- ایمنی تردد

- تجهیزات پارکینگ دوچرخه

۱۱- ترافیک ساکن

- موقعیت و محل پارکینگ های عمومی و سطوح مورد نیاز

- انواع پارکینگ های عمومی (مسطح، چند طبقه، زیرزمینی و مکانیکی)

۱۲- آلودگی های ناشی از تردد وسایل نقلیه موتوری

- آلودگی صوتی

- آلودگی هوا

۱۳- اقداماتی در جهت کاهش آلودگی صوتی

- روشهایی در مبارزه با آلودگی هوا

۱۴- مدیریت حمل و نقل درون شهری

- مدیریت حمل و نقل عمومی

- مدیریت از طریق کنترل استفاده کنندگان

- وضعیت موجود حمل و نقل شهری در ایران

- مشکلات کالبدی، رفتاری و اقتصادی

۱۵- روابط سازمانی و نحوه مدیریت موجود حمل و نقل درون شهری

- جایگاه قانونی مدیریت بخش های مختلف حمل و نقل درون شهری

- سیستم اتوبوسرانی کشور

- سیستم تاکسیرانی

۱۶- مقایسه نحوه مدیریت و سرمایه گذاری در حمل و نقل شهری در چند کشور

(آلمان، فرانسه، انگلستان)

منابع:

- 1- Transportation planning and the analytic hierarchy process/ Simin J. Rabbani, Suheil R. Rabbani. Pittsburgh, PA: RWS Publications, 1996.
- 2- Transportation planning and the future/ Peter Nijkamp, Sytze A. Rienstra, and Japp M. Vleugel. New Yourk: J. Wiley, 1998.
- 3- Transportation planning handbook/John D. Edwards, editor. 2nd ed. Washington, DC: Institute of Transportation Engineers, 1999.
- 4- Transportation planning in a changing world/edited by P. Nijkamp and S. Reichman. Aldershot, Hants, England; Brookfield, Vt., USA: Gower in association with the European Science Foundation, 1987.
- 5- Transportation planning in third-world countries: an annotated bibliography / Riad G. Mahayni. Monticello, I11.: Council of Planning Librarians, 1976.

- 6- Transportation planning on trial: the Clean Air Act and travel forecasting/ Mark Garrett, Martin Wachs. Thousand Oaks, Calif.: Sage Publications, 1996.
- 7- Transportation planning, Policy and analysis / D. N. M. Starkie. Oxford; New York: Pergamon Press, 1976.
- 8- Transportation planning: state of the art/edited by Michael Patriksson and Martine Labbe. Dordrecht; Boston: Kluwer Academic Publishers, 2002.

نام درس: سمینار

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: عملی

اهداف درس:

آشنا ساختن دانشجویان دوره با مفاهیم، اصول و شرایط کلی و عمومی، و مقررات تهیه پایان نامه (نظیر: تعریف و هدف تهیه پایان نامه، نحوه انتخاب موضوع، انتخاب استاد راهنما، تنظیم روش تحقیق، ...).

سرفصل های درس:

- پایان نامه (تز) کارشناسی ارشد چیست و چه انتظاری از آن می رود؟
- اهمیت و ویژگی های پایان نامه (دو ویژگی اصلی: مستندسازی و مستدل سازی)
- نقش استاد راهنما و مشاور
- عوامل موثر در انتخاب استاد راهنما
- عوامل موثر در انتخاب موضوع
- نکات مهم در انتخاب موضوع
- ارتباط موضوع با رشته شهرسازی
- تازگی و عدم تکرار
- اندازه موضوع: کوچک و عملی (با توجه به محدودیتها)
- مشخص بودن عنوان (از نظر زمانی، مکانی و موضوعات یا مجهولات مورد نظر) و همچنین روشن بودن هدف و تا حدودی هم روش تحقیق
- ضرورت نوشتن عنوان به زبان انگلیسی

بعضی واژه های پیشنهادی:

- تدوین
- تنظیم
- مقایسه
- ارزیابی
- معرفی / پیشنهاد / ارایه
- بررسی
- طراحی
- برنامه ریزی
- کاربرد
- تحلیل
- شناسایی و معرفی
- تبیین

تعیین

- نقش و میزان تنوری
- زمانبندی مراحل تهیه پایان نامه

مطالعه مقدماتی

- انتخاب موضوع و استاد راهنما و تهیه پیشنهاد و تصویب آن
- مطالعه سابقه موضوع
- تهیه سوالات / فرضیه ها (?)
- تهیه طرح مطالعه
- تهیه و تنظیم چارچوب نظری
- مطالعه
- طراحی / برنامه ریزی / اثبات فرضیه
- نتیجه گیری
- ارایه: تهیه گزارش و ...
- دفاع
- روش تحقیق (مستدل سازی):

- هدف: به دست آوردن قانونمندی، تعمیم قانونمندی، پیدا کردن استثناء بر قاعده
- از نظر نحوه استدلال: قیاسی - استنتاجی / استقرایی (از خاص به عام یا از جزء به کل)
- از نظر ماهیت: کمی / کیفی
- روش توصیفی: بیان واقعیت
- روش تحلیلی: بیان واقعیت + علل به وجود آمدن و آثار و تبعات آن
- روش اکتشافی: پاسخ به سوالات و توضیح پدیده ها
- روش مقایسه ای: تعیین تشابهات / تفاوت ها
- تست آماری / عددی: تعیین همبستگی (دو متغیره و چند متغیره)
- تست تجربی
- ارزیابی / تست یک برنامه، سیاست، ...
- روش ارزیابی (پیش از اجراء و پس از اجراء): معیارهای ارزیابی،
- معیار معیارها / مبانی نظری
- SWOT و محدودیت های آن
- شرایط انتخاب تعداد و نوع نمونه های خاص
- اثبات فرضیه، مدل، تنوری و ...
- فرایند برنامه ریزی و طراحی به عنوان روش تحقیق
- پدیدارشناسی به عنوان روش تحقیق در زمینه های ذهنی / کیفی:

- تجزیه و تحلیل توصیفی از فرایندهای ذهنی و کیفی، درک درونی، معرفت متکی به درک و شعور
- عمومی از فعالیت های انسان
- نقش روانشناسی محیط: رابطه انسان با محیط، معنی محیط، معنی و مفهوم فضا

روش مشاهده

ثبت الگوهای رفتاری

- زبان شناسی به عنوان روش تحقیق: چیدمان فضا، هندسه فرکتال، ...

تذکر: هر دانشجو باید با توجه به موضوع خاص خود روش / روش های مناسب تحقیق را تنظیم نماید.

- مستند سازی

ضرورت مستند سازی از نظر: اخلاقی، علمی و قانونی

اعتبار، ارتباط و به روز بودن منابع

اجزاء پیشنهاد تحقیق پایان نامه:

عنوان (به فارسی و انگلیسی)

موضوع

طرح مساله

اهمیت موضوع

ضرورت مطالعه / تحقیق

سابقه موضوع (در ایران و جهان)

روش تحقیق / رویه تحقیق

هدف مطالعه

فرضیه / فرضیه ها

منابع اصلی و کلیدی

نتیجه مورد انتظار

محدودیت های مطالعه

طرح تحقیقاتی

استاد راهنما و مشاور

بایدها و نبایدها در تهیه پایان نامه

منبع اصلی برای مستند سازی:

The Chicago Manual of Style: The essential guide for Writers, editors and Publishers, 14th edition. The Chicago University Press. 1993

اجزاء پایان نامه:

چکیده

فهرست مطالب، تصاویر، نقشه ها و ...

مقدمه

فصول (شامل: سابقه موضوع، چارچوب نظری، ... اصل مطالعه)

نتیجه گیری و پیشنهاد

ضمایم

فهرست منابع

فرمت و شکل پایان نامه

دروس اختیاری مدیریت شهری:

- زیبا شناسی شهری
- مدیریت خدمات شهری
- توسعه پایدار و مدیریت شهری
- مدیریت گردشگری شهری
- ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست
- مدیریت توسعه کالبدی
- سمینار مسائل مدیریت شهری
- اصول GIS
- حقوق شهری
- مبانی برنامه ریزی و طراحی شبکه حمل و نقل
- آلودگی مواد زاید جامد و روشهای کنترل
- محیط شناسی شهری
- مبانی برنامه ریزی و طراحی محیط شهری
- روش شناسی پژوهشی شهرسازی
- مفاهیم عمومی برنامه ریزی شهری
- شناخت محیط زیست
- مبانی برنامه ریزی و طراحی زیر ساختها

نام درس: زیبا شناسی شهری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف:

آشنایی با جنبه های فلسفی زیبا شناسی، تعریف ماهیت زیبا شناسی شهری و آشنایی با کیفیت و اهمیت بصری محیط و روش های تجزیه و تحلیل و ارزیابی جنبه های زیباشناسی محیط، تئوریهای زیباشناسی شهری.

سرفصل:

۱- فلسفه وجودی زیباشناسی و زیبایی در مکاتب غرب و شرق

۲- روشهای تجزیه و تحلیل و ارزیابی زیبایی

۳- تئوریهای زیباشناسی

۴- زیباشناسی شهری

۵- زیباسازی و مبلمان شهری

۶- فضای سبز در زیبایی شهری

منابع:

۱- گوینده منظر شهری. اثر گوردون کالن، ترجمه منوچهر طبیبیان. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

۱۳۷۸.

2- Townscape as a philosophy of urban design/William M. Whistler and David Reed. Monticello, Ill.: Council of planning Librarians, 1977.

3- The aesthetic townscape/Yoshinobu Ashihara; translated by Lynne E. Riggs. Cambridge, Mass.: MIT Press, c1983.

4- Cityscapes of modernity: critical explorations/ David Frisby. Malden, Mass.: Polity Press, 2001.

نام درس: مدیریت خدمات شهری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف:

یکی از مهمترین حوزه‌های مدیریت شهری خدمات شهری است، هدف درس آشنایی عملی و نظری با مسائل خدمات شهری (Urban Facilities) نیازهای مدیریتی و تحولات آن از مدیریت متمرکز تا مدیریت مشارکتی خدمات شهری شامل بهداشت و نظافت شهری، زیبایی‌های شهری، اطلاع‌رسانی و مدیریت فضای عمومی و فضای حمایتی.

سرفصل:

الف- بهداشت شهری

برنامه ریزی و مدیریت و کنترل اجرایی بهداشت شهری

الف-۱- نظام اعمال بهداشت شهری و ارتباط آن با طرح‌های مثل شهر سالم، سازمان بهداشت

جهانی و بهداشت محیط برای دستیابی برنامه مدون و قابل کنترل بهداشت شهری و اجرایی برنامه

های تدوین شده و نظارت بر اجرای آنها.

الف-۲- بحث در مورد مکانیزمهای اجرایی شامل نظام و سازمان و بودجه و اعتبارات و پرسنل

لازم برای اجرای برنامه‌های بهداشت و کنترل آنها.

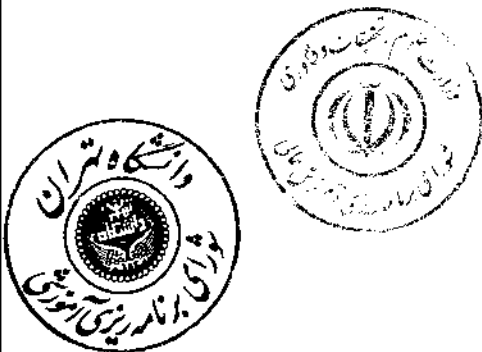
الف-۳- بحث در مورد مدیریت، نظارت و کنترل شهروندان و سازمان دادن مشارکت آنها

ب- زیبایی در شهر و زیبا سازی

طرح مسایل مربوط به زیبا سازی شهری، زیبا شناسی و آلودگی‌های بصری و چگونگی سنجش و

کنترل آنها. نظام و سازمان (برنامه) در شهرداریها، ایرادات و مکانیزم‌های جایگزین.

ج- اطلاع‌رسانی

طرح اهمیت اطلاع رسانی در مدیریت شهری برای مشارکت دادن شهروندان در نظام مدیریت جایگزین و اطلاع رسانی لازم برای همکاری های فردی و جمعی و اعلام و هشدار در مورد وضعیت شهر و مخاطرات و نحوه رفع آنها.

د- مدیریت فضاهای عمومی و فضاهای حمایتی

شناسایی موقعیت های لازم به حمایت و چگونگی رفع مشکلات آنها، آسیب شناسی شهری (Urban Diagnosis) برای تدوین برنامه مدیریت رسمی و غیر رسمی در فضاهای عمومی و فضاهای قابل حمایت (Advocacy Management).

منابع:

- 1- Elements of urban management / Kenneth J. Davey. Washington, D. C.: Published for the urban Management Programme by the World Bank, 1993.
- 2- Urban management: issues, problems, and trends/A. A. F.. Massawe, general editor. Mzumbe, Tanzania: Institute of Development Management, 1996.
- 3- Urban management: Policies and innovations in developing countries/edited by G. Shabbir Cheema with the assistance of Sandra E. Ward. Westport, Conn. Praeger, 1993.
- 4- Land use considerations in urban environmental management/Janis D. Bernstein. Washington, D. C.: Published for the urban management programme by the World Bank, c1994.
- 5- Urban management: the challenge of growth/Kenneth Davey with Richard Batley... [et al.]. Aldershot, Hants England; Brookfield, Vt.: Avebury, 1996.

نام درس: توسعه پایدار و مدیریت شهری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف:

این درس به بررسی مدیریت شهری به عنوان عاملی مهم در توسعه پایدار می‌پردازد و در مورد توازن میان ابعاد اجتماعی و اقتصادی توسعه پایدار و نیاز به انسجام اینها در برنامه‌ریزی و فرآیند توسعه شهری بحث می‌کند همچنین بر رویکردی نسبت به الگوهای در حال تغییر تولید، مصرف و توزیع منابع برای رسیدن به چالش‌های توسعه جهانی در قرن حاضر تاکید دارد. بالاخره پیامدهای اصلی نشست‌های جهانی در مورد توسعه پایدار و نقش گروههای ذینفع در کاربرد نتایج آنها را به دانشجویان نشان می‌دهد.

سرفصل:

- ۱- مقدمه ای بر توسعه پایدار
- ۲- چالش های توسعه پایدار
- ۳- رویکردهای مفهومی و روش شناختی توسعه پایدار
- ۴- سکونتگاههای انسانی سالم
- ۵- جامعه، فرهنگ و محیط زیست، ارزیابی محیط زیست
- ۶- شاخص های محیطی
- ۷- مسائل جهانی محیط زیست
- ۸- مدیریت محیط زیست: گرایش ها، سیاست ها و قوانین
- ۹- ابعاد و سیاستهای اجتماعی توسعه پایدار
- ۱۰- اقتصاد محیطی
- ۱۱- حسابداری منابع طبیعی
- ۱۲- نقش بانک جهانی در پیشبرد توسعه پایدار
- ۱۳- همکاری بین المللی در مورد توسعه پایدار

- 1- sustainable urban Development volume 1
- 2- The Framework and Protocols for Environmental Assessment
- 3- Steven Curwell, Mark Deakin and Martin Symes (eds)
- 4- Sustainable urban Development Volume 2
- 5- The Environmental Assessment Methods
- 6- Mark Deakin, Peter Nijkamp, Gordon Mitchell and Ron Vreeker (eds)
- 7- Sustainable urban Development Volume 3
- 8- A Toolkit for Assessment
- 9- Steven Curwell, Mark Deakin, Patrizia Lombardi, Gordon Mitchell and Ron Vreeker (eds).

نام درس: مدیریت گردشگری شهری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف

روند تغییرات کیفی در زندگی شهری در چند دهه اخیر نیازهای جدیدی را به وجود آورده است. رشد حرکت سواره، توسعه ساخت و سازهای شهری، جدائی از محیط طبیعی، افزایش فاصله میان محل کار و سکونت، جدایی کار و فراغت آلودگی محیط زیست، کاهش هویت فضایی و اجتماعی شهرها و مانند اینها و تامین نیازهای اجتماعی و فرهنگی و روانی شهروندان بسیار دشوار شده است. ساختار شهرهای معاصر به نحوی است که ارتباط متقابل میان انسان و طبیعت و انسان و شهر را بسیار محدود ساخته است. این پدیده به نوبه خود به شهر گریزی و آسیب های اجتماعی دامن زده است. تامین نیازهای اجتماعی و فرهنگی شهروندان به راه حل های جدید روی آورده است. در این میان چگونگی گذراندن اوقات فراغت، تامین امکانات گردش و تفریح و ساماندهی فضایی آن به یک محور اصلی در شهرسازی بدل گردیده است. با توجه به این ملاحظات به منظور آشنایی با مبانی گردشگری و چگونگی ساماندهی گذراندن فراغت شهروندان و نحوه مدیریت آن با توجه به نیازها و امکانات شهرهای کشور موضوعات اساسی آن در این درس مورد بررسی و معرفی قرار می گیرد.

۱- مفاهیم و کارکردهای عام گذراندن فراغت

۱-۱- تعاریف

۱-۲- طبقه بندی فعالیت های فراغتی

۱-۳- نقش فراغت در دنیای امروز

۲- جایگاه گردشگری در گذراندن فراغت

۲-۱- انواع گردش و گردشگری

۲-۲- ویژگی های گردشگری شهری

۳- دیدگاه ها و رویکردهای جدید در گردشگری

۳-۱- تحول در مفاهیم توسعه شهری و توسعه گردشگری

۳-۲- راهبردهای اساسی در توسعه گردشگری شهری

۴- ابعاد و اثرات زیست محیطی توسعه گردشگری شهری

۴-۱- روابط متقابل توسعه گردشگری و منابع محیط زیست

۴-۲- تعارض در استفاده از منابع محیط زیست برای گردشگری

۴-۳- گردشگری به عنوان پشتیبان محیط زیست

۴-۴- پیوند گردشگری با طبیعت

۵- روش های مدیریت توسعه گردشگری

۵-۱- جایگاه شهرداریها و توسعه مدیریت گردشگری شهری

۵-۲- تحولات جدید در وظایف شهرداری ها

۵-۳- وظایف شهرداریها در تامین زیر ساختهای گردشگری

۶- آشنایی با تجربه های موفق در توسعه گردشگری شهری

۶-۱- پارک های شهری چند منظوره

۶-۲- پارک های کوهستانی

۶-۳- پارک های تفرجی - باز (دیسنی لند)

۶-۴- مجموعه های ورزشی - فرهنگی

۶-۵- راسته های تفرجی (ساماندهی سواحل دریا و رودخانه ها)

۶-۶- پیاده راه سازی در شهرها

۷- تبدیل بناهای قدیمی به فضاهای فرهنگی و گردشگری

۷-۱- ارگ بم

۷-۲- مجموعه شیخ علی خان کرمان

۸- راهبردهای اساسی در توسعه گردشگری شهری

منابع:

۱- توسعه شهری پایدار، جلد اول، اثر استیون کرول، مارک دیکن و مارتین سایمز، ترجمه منوچهر

طییبیان، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۵.

- 2- Murphy, P. E. (ed) (1997), Quality management in urban tourism, Wiley: uk
- 3- Boum, T., (ed), Human Resources issues in international tourism.
- 4- Boniface, P. (1995), managing Quality cultural tourism rout ledge.
- 5- Cocossis, H. and Nijkamp, P (eds) (1995), sustainable tourism Development Ash gate.

نام درس: ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف:

دانشجویان در پایان این درس بایستی قادر باشند قبل از ایجاد یک پروژه در نقطه ای از مملکت، پیش بینی نمایند که چه اثرات مفید یا مضر از نظر فیزیکی، شیمیایی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی در منطقه خواهند داشت و روش های ارزیابی را بدانند که اثرات خوب و بد را مقایسه نموده و به وضوح بیان نمایند که اثرات خوب بیشتر است یا اثرات بد.

سرفصل:

۱- سرآغاز

۱-۱- تاریخچه

۱-۲- نمونه های ایران و جهان

۱-۳- تعریف ارزیابی اثرات توسعه

۲- روش های ارزیابی اثرات توسعه

۱-۲- روشهای جهانی

۲-۲- روشهای متناسب در ایران

۳- روش چک لیست

۴- روش روی هم گذاری

۵- روش تجزیه و تحلیل سیستمی

۶- روش ماتریس

۷- پروژه: در این بخش دانشجو می بایستی شخصاً گزارشی از اثرات یک پروژه را تهیه نمایند.

منابع:

۱- ارزیابی پیامدهای زیست محیطی در استرالیا، نظریه و تجزیه، ترجمه منوچهر طبیبیان، انتشارات

دانشگاه تهران، ۱۳۸۵.

۲- دستورالعمل ها برای ارزیابی منظر و پیامدهای بصری - ترجمه منوچهر طبیبیان، انتشارات

دانشگاه تهران، ۱۳۸۵.

3- Environmental modeling, finding simplicity in complement, John WinWrite,
Mark mulligan.

مدیریت مکان، الگو و زمین برای توسعه در محیط‌های شهری یکی از فعالیتهای برنامه‌ریزی است که از دیر باز وجود داشته است. مدیریت در تنظیم کیفیت محیط‌های شهری برای رفاه مردم اهمیت دارد و از طریق تدوین قوانین و سیاستها امکان پذیر است. توسعه کالبدی برای دانشجویان چارچوب نظری، قانونی و حرفه‌ای را مشخص ساخته و آنها را برای درک فرایندها و عوامل مرتبط با توسعه شهری آشنا می‌سازد. ابزارها و تکنیک‌های هدایت توسعه کالبدی شهر در فرآیند شهرنشینی موثر می‌باشد.

سرفصل:

۱- برنامه ریزی کاربری زمین

۲- توسعه زمین و املاک

۳- تحلیل زمین و سیاستهای اطلاعاتی جغرافیایی

۱۲- برنامه ریزی زیر ساختها

۱۳- برنامه ریزی حمل و نقل

۱۴- تحلیل اجتماعی ساختارهای توسعه شهری

۱۵- قوانین مربوط به کاربری زمین

۱۶- مشارکت مردمی و ایجاد انجمن های محلی برای توسعه کالبدی شهر

۱۷- مسائل قانونی، سیاسی و اجتماعی توسعه کالبدی شهر

۱۸- پروانه ساختمانی

فرآیند طراحی

فرآیند صدور پروانه

نظارت و کنترل

منابع:

- ۱- طاهری، ابوالقاسم، (۱۳۷۷). اداره امور شهرداریها، نشر قدس.
- ۲- ذواشتیاق، صمد (۱۳۷۸). ضوابط و مقررات اجرایی طرح جامع جدید تهران، شرکت پردازش و برنامه ریزی شهری.
- ۳- مرکز مطالعات برنامه ریزی شهری (۱۳۷۸). شیوه های تحقق طرح های توسعه شهری، انتشارات سازمان شهرداریهای کشور.
- 4- Branch, Melville (1974). Planning Urban Environment, Hutchinson and Ross.
- 5- Bryant, Bunyan (1995). Environmental Justice issues, Policies, and solutions. Wash. D. C. : Island Press.
- 6- Kelman, Ari (2003). A River and its City. Berkeley: Univ of California Press.

نام درس: سمینار مسائل مدیریت شهری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف:

آشنایی و درگیر شدن دانشجو با مسائل واقعی موردی مدیریت شهری و جستجوی راه‌حل‌های

ممکن

سرفصل:

a. طرح مساله ویژه

b. تعیین ابعاد مساله و ضرورت بررسی

c. تعیین حوزه‌های مرتبط و تشخیص مشکل اصلی یا مشکل یابی

d. طرح راهبردهای مدیریتی

e. طرح سیاست‌های آلترناتیو

f. ارزیابی گزینه‌ها

منابع:

بر حسب موضوع سمینار، منابع اعلام می‌شود.

نام درس: اصول GIS

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف:

گسترده‌ی فعالیت نهادهایی که امروزه در امور شهری و منطقه ای دخالت دارند، روش‌ها و فنون نوینی را برای سازماندهی آن فعالیت‌ها ضروری می گردانند.

به علاوه، تصمیم گیری و ارائه خدمات مناسب در شهر نیاز به اطلاعات دقیق و سریع و به دور از دخالت سلیقه‌ها دارد بدین جهت، دانشجویان رشته مدیریت شهری با GIS و توانایی‌هایی آن به عنوان روش و ابزاری که بتواند پشتیبان تصمیم گیری و ارائه خدمات مناسب در شهر باشد، آشنا باشند. بر این اساس اهداف کلاس را می توان در سه مورد ذیل خلاصه نمود:

۱. آشنایی با اصول و مفاهیم GIS

۲. آشنایی با روش تحلیل اطلاعات در GIS

۳. استفاده از GIS در تصمیم گیری

سرفصل:

۱. نقش اطلاعات در مدیریت شهری

۲. ساختار پایگاه اطلاعاتی در GIS

۳. نقش سنجش از دور

۴. نقش GIS

۵. سخت افزارها و نرم افزارهای مورد نیاز برای ایجاد GIS

۶. اطلاعات فضایی و تصحیح خطاها

۷. بررسی نرم افزارهای عمده مانند Autocad, MAP, ARCGIS, Idrisi

۸. بازدید از فعالیت های مراکز GIS

منابع:

- ۱- هاکسهولد، ویلیام (۱۳۸۱)، مقدمه ای بر سیستم های اطلاعات جغرافیای شهری، ترجمه فرشاد نوریان، شرکت پردازش و برنامه ریزی شهری (جلد سوم).
- ۲- ایرمایر، ننسی و جفری پنتیو (۱۳۷۸)، مدیریت سیستم های اطلاعات جغرافیایی. مرکز اطلاعات جغرافیایی شهر تهران.
- ۳- لارنس، گرهارد (۱۳۷۶)، سیستم های کاداستر و ثبت زمین. ترجمه میترا کمال پور، مرکز اطلاعات جغرافیایی شهر تهران.
- 4- Meyer, Nancy, (2004), GIS and Land Records, CA: ESRI Press.
- 5- Longley, P. A. and M. Batty. Ed, (2003) Advanced Spatial Analysis CA: ESRI Press.

نام درس: حقوق شهری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف:

آشنایی با حقوق جامعه شهری و حقوق شهروندی، آشنایی با مفاهیم شهروند مداری و مشارکت شهروندان در اداره شهر، مسئولیت ها و ارتباطات نیازهای جامعه مدنی، حقوق جامعه مدنی، فرهنگ جامعه مدنی و نیاز مالی ناشی از توسعه شهر نشینی و توسعه فرهنگی و بررسی تطبیق حقوق شهری و مدنی در کشورهای در حال توسعه.

سرفصل:

- ۱- اصول و مبانی - تعاریف و اهداف
- ۲- فلسفه کلاسیک حقوق شهروندی
- ۳- فلسفه اسلامی و حقوق شهروندی
- ۴- دیدگاه های جدید حقوق شهروندی
- ۵- حقوق بشر و اعلامیه جهانی و حقوق شهروندی از استکهلم تا ژوهانسبورگ
- ۶- حقوق شهروندی در کشورهای در حال توسعه
- ۷- جایگاه حقوق شهروندی در قوانین ملاک عمل در ایران
- ۸- رابطه حقوق شهرسازی و حقوق شهروندی (شهر سازی مشارکتی)
- ۹- جایگاه حقوق شهروندی در مدیریت شهری
- ۱۰- اصول و معیارهای حقوق شهری و مدنی در سطوح محلی و حاکمیت بهینه
- ۱۱- راه کارهای شهروندسازی

منابع:

- ۱- هاشمی، فضل الله. حقوق شهری و قوانین شهرسازی. تهران. مرکز مطالعات و تحقیقات شهرسازی و معماری، ۱۳۶۹.

- 2- Urban law: a guide to information sources/Thomas P. Murphy. Detroit: Gale Research Co., 1980.
- 3- Urban planning and land development control law, by Donald G. Hagman. St. Paul, West Pub. Co., 1971.
- 4- Urban planning law/Malcolm Grant, London: Sweet & Maxwell, 1982.

نام درس: مبانی برنامه ریزی و طراحی شبکه حمل و نقل

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف:

۱- آشنائی با برنامه ریزی حمل و نقل

۲- آشنائی و بررسی مسائل مربوط به شبکه های ارتباطی ایران

۳- ایجاد مهارتهای لازم در طراحی شبکه های ارتباطی

سرفصل:

۱- مبانی برنامه ریزی حمل و نقل و ترافیک (برنامه ریزی حمل و نقل به عنوان زیر مجموعه برنامه

ریزی شهری، منطقه ای، ملی و جهانی، تولید سفر، تفکیک سفر، تخصیص سفر.....)

۲- شبکه ارتباطی (جاده، راه آهن، هواراه، آبراه، اصول طراحی شبکه جاده ای، اصول طراحی،

تاسیسات ترافیک شهری، ترافیک جاری و ساکن)

۳- روشهای جمع آوری و تحلیل آماری اطلاعاتی مربوط به شبکه های ارتباطی و جریان ترافیک

۴- حمل و نقل عمومی (سیستم ها - اصول طراحی شبکه - اصول طراحی خطوط تاسیسات شهری

مربوط به سیستم های اتوبوسرانی)

۵- مباحث ویژه در حمل و نقل شهری (خصوصیات شبکه های ارتباطی ایران، شهری منطقه ای،

ملی، طرح جامع ترافیک شهری، طرح جامعه ترافیک منطقه ای).

منابع:

- 1- Urban transportation and Land use: a study: for the Urban Public Passenger Transport Council/[by] T. K. McDonald. Wellington: N. Z. Institute of Economic Research, Contract Research Unit, 1974.
- 2- Urban transportation economics/Kenneth A. Small. Chur [Switzerland]; Reading: Harwood Academic Publishers, 1992.

- 3- Urban transportation for the environment [by] Richard O. Zerby [and] Kevin Croke. Cambridge, Mass., Ballinger Pub. Co. 1975.
- 4- Urban transportation planning: a decision-Oriented Apriented/Michael D. Meyer, Eric J. Miller. 2nd ed. Boston: McGraw-Hill, 2001.
- 5- Urban transportation planning: a decision-oriented approach/Michael D. Meyer, Eric J. Miller. New York: McGraw-Hill, 1984.
- 6- Urban transportation policy: issues and implications/by William L. Goodman. Chicago, Ill.: CPL Bibliographies, 1984.

نام درس: آلودگی مواد زاید جامد و روشهای کنترل

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف:

آشنایی با یکی از مسائل مهم جوامع شهری که مواد زاید جامد می باشد. روشهای جمع آوری و بازیافت زباله و گردش مجدد مواد و کنترل آلودگی های ناشی از مواد زاید جامد و همچنین استفاده بهینه از مواد قابل بازیافت از اهداف این درس می باشد.

سرفصل:

۱. نگاهی اجمالی به قوانین موجود درباره حفاظت محیط زیست با توجه به مواد زاید جامد

شهری

۲. توسعه شهری، جمعیت، فرهنگ شهر نشینی، آلودگی های مصرف و مواد زاید جامد

۳. تولید و شناخت زباله

۴. جمع آوری زباله

۵. حمل و نقل زباله و امکان بازیابی در مواد

۶. دفن بهداشتی زباله

۷. سوزاندن زباله

۸. Composts

۹. Pyrolysis

منابع:

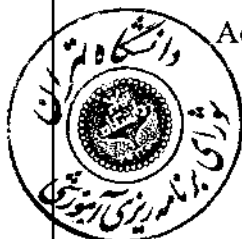
۱- عبدلی، محمد علی (۱۳۷۹)، مدیریت دفع و بازیافت مواد زاید جامد شهری در ایران، مرکز

مطالعات برنامه ریزی شهری، وزارت کشور.

۲- سعید نیا، احمد (۱۳۷۸)، کتاب سبز شهرداری، انتشارات سازمان شهرداریها، وزارت کشور.

3- Enger, E, and Smith, B. F. (2004), Environmental Science: A Study of Interrelationships. WBC McGraw Hill.

4- Pepper, I. L., Gerba, C. P. and M. L. Brusseau (1996), Pollution Science, Academic Press.

نام درس: محیط شناسی شهری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف:

ارزیابی اثرات محیط شناسی رشد شهری، برای سیاست گذاری و مدیریت شهری بسیار مهم است. تحقیقات شهری، بر پویایی نظام مدیریت شهری و رابطه آن با محیط شناسی تاکید کرده است. اینها هر دو به رابطه میان انسان و محیط توجه دارند، اما مقیاس، روش شناسی و اهداف آنها با هم متفاوت است. در این درس نقش مدیریت شهری با استفاده از سیاست گذاری، در کاهش اثرات آسیب شناختی محیطی و بر فرآیندهای محیطی در شهرها مشخص شده و راه های ایجاد محیط شهری پایدار از نظر اجتماعی و اقتصادی مورد بررسی قرار خواهند گرفت. همچنین پیرامون رابطه میان رفتار انسانی و تحولات محیطی بحث خواهد شد.

بررسی وضعیت کنونی رشته محیط شناسی شهری، بررسی نقش رشته های مختلف در محیط شناسی، مباحث نظری و مطالعات موردی محیط شناسی شهری از دیگر مواردی است که دانشجویان با آن آشنا می شوند.

سرفصل:

۱. تعریف محیط شناسی شهری

۲. اقلیم و آلودگی

۳. سیاست گذاری در مورد اکولوژی شهری

۴. مطالعات اکوسیستم شهری^۱

۵. نظریات حفاظت از منابع

۶. مدیریت محیطی در شهرهای کوچک

۷. محیط شناسی سیاسی

۸. طراحی اکوشهر Ecocity

۹. رشد و پویایی جمعیت

۱۰. تفاوت های فرهنگی و بیولوژیکی در شهرها

۱۱. نقش مدیریت شهری در کاهش آسیب شناسی شهری

۱۲. شکل گیری خرده فرهنگ ها در بافتهای شهری

۱۳. نژاد، طبقات اجتماعی و بحران شهری

۱۴. باز زنده سازی محیط شناختی و حیات بخشی به جامعه

منابع:

- 1- Environmental assessment: a guide to assess environmental values and liability of property/ Bob Newport, Mitchell Newport, Darla Gillum. [United States]: AAA Environmental Services, 1993.
- 2- Environmental assessment and design: a new tool for the applied behavioral scientist/Robert K. Conyne, R. James Clack. /new York, N. Y.: Praeger, 1981.
- 3- Environmental assessment in practice / D. Owen Harrop and J. Ashley Nixon. London; New Yourk: Routledge, 1999.
- 4- Environmental assessments and statements/John E. Heer, Jr., D. Joseph Hagerty. New York: van Nostrand Reinhold, 1977.
- 5- Rapid urban environmental assessment: lessons from cities in the developing world/ Josef Leitmann. Washington, D. C. : Published for the Urban Management Programme by the Word Bank, 1994.

نام درس: مبانی برنامه ریزی و طراحی محیط شهری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم محیط شهری، مشکلات و آسیبهای محیطی در شهر و آشنایی با روشهای مقابله و کاهش اثرات سوء مشکلات زیست محیطی و برنامه ریزی برای پیشگیری اثرات سوء رشد بی برنامه و برنامه ریزیهای کوتاه مدت برای بهسازی محیط شهری و دراز مدت برای دستیابی به محیط مطلوب شهری.

تعیین معیارهای توسعه کالبدی در راستای کاهش اثرات سو توسعه و شیوه های طراحی محیط شهری با استانداردهای مطلوب زیست محیطی.

سرفصل:

۱- آسیب شناسی محیط شهری

۱-۵- آلودگی هوا

۲-۵- آلودگی خاک

۳-۵- آلودگی مواد زاید جامد

۴-۵- آلودگی آب

۲- مبانی برنامه ریزی در محیط شهری

۱-۲- مدیریت و کنترل آلودگی هوا

۲-۲- مدیریت و کنترل آلودگی خاک

۳-۲- مدیریت مواد زاید جامد

۴-۲- مدیریت آب در محیط شهری

۳- بررسی تطبیقی استانداردهای زیست محیطی در محیط مصنوعی

۴- معیارهای طراحی شهری متناسب با استانداردهای زیست محیطی

۴-۱- معیارهای طراحی شبکه ارتباطی

۴-۲- معیارهای طراحی فضای سبز

۴-۳- معیارهای طراحی فضاهای عمومی

۴-۴- معیارهای طراحی برای کاهش مصرف انرژی

منابع:

- 1- Urban planning and design criteria [by] Joseph De Chiara [and] Lee Koppel Mann. 2d ed. New York, Van No strand Reinhold, 1975.
- 2- Utility mapping and record keeping for infrastructure / David Pickering, Jonathan M. Park, David H. Bannister. Washington, D. C.: Published for the Urban Management Programmed by the World Bank, 1993.
- 3- Participation and partnership in urban infrastructure management/ Peter Schubeler. Washington, D. C.: Published for the Urban Management Programme by the World Bank, 1996.
- 4- Urban management programme case study on infrastructure operations and maintenance. Eys Engmann. United Nations Center for Human Settlements (Habitat), 1990.
- 5- Strategic options for urban infrastructure management/William F. Fox. Washington, D. C. : Urban Management Programme, World Bank, 1994.

نام درس: روش شناسی پژوهشی شهر سازی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف:

هدف از این درس آشنائی با روشهای علمی، پژوهشی و بحث در ضرورت کاربرد روش های تحقیقاتی در مدیریت شهری با ذکر نمونه های عینی از فعالیت های برنامه ریزی و مدیریت شهری و نحوه انجام پژوهش شهری است.

سرفصل:

۱. آشنائی با مفهوم و معنای پژوهش

۲. مفهوم و فضای مدیریت شهری

۳. تفکر منطقی و روش علمی در پژوهش ها و تحقیقات شهری

۴. سطح تحلیل در پژوهش های شهری

۱-۴. سطح تحلیلی محله

۲-۴. سطح تحلیلی شهر

۳-۴. سطح تحلیلی منطقه

۵. فرآیند پژوهش های شهری

۱-۵. فرآیند عام پژوهش های علمی

۲-۵. فرآیند پژوهش های کاربردی

۳-۵. مراحل پژوهش (تدوین طرح پژوهش)

۶. عناصر و اجزای یک طرح پژوهش شهری

۷. نوع طرح های پژوهشی

۱-۷. طرح های پژوهشی اکتشافی

۲-۷. طرح های پژوهشی توصیفی

۳-۷. طرح های پژوهشی تبیینی

۸. تدوین طرح پژوهشی دیگر گزینه های ممکن

۱-۸. مسائل اساسی در تدوین طرح پژوهش شهری

۲-۸. مدیریت طرح های پژوهشی

۹. گردآوری داده ها

۱۰. مآخذ داده های شهری برای پژوهش

۱۱. نقشه اساسی منابع پژوهش شهری - برداشت

۱۲. جمع آوری پرسشنامه

۱۳. روش مصاحبه چهره به چهره

۱۴. رویه برقراری ارتباط با مخاطبان

۱۵. شکل های برقراری ارتباط با کارفرما، مخاطبان و ویژگی آنها

۱۶ شکل ارائه گزارشی تحقیق

منابع:

- 1- Urban planning methods: research and policy analysis/ Ian Bracken. London; New York: Methuen, 1981.
- 2- Urban research methods/edited by Jack P. Gibbs. Princeton, N. J.: Van Nostrand, c1961.
- 3- A Practical guide to research methods/ Gerhard Lang, George D. Heiss. 6 th ed. Lanham: University Press of America, 1998.
- 4- Research methods/Donald H. McBurney. 5th ed. Belmont, CA: Wadsworth Thomson Learning, 2001.
- 5- Research methods: a process of inquiry/Anthony M. Graziano, Michael L. Raulin. 4th ed. Boston: Allyn and Bacon, 2000.

نام درس: مفاهیم عمومی برنامه ریزی شهری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

مدیریت شهری از یک سو با مشکلات فزاینده شهری از قبیل خدمات حمل و نقل و کیفیت محیط و توسعه فیزیکی شهرها و از سوی دیگر با محدودیت‌های حقوقی و قانونی نیروی انسانی و به ویژه منابع مالی مواجه است. به این ترتیب در عمل تلاش مدیریت شهری بایستی بر اساس و شیوه‌های تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی آشنا و کاربرد ارتباط مدیریت و برنامه‌ریزی میان این دو را بکار بندد زیرا تجربیات شهرسازی قرن گذشته نشان داده است که مدیریت برای برنامه ریزی و برنامه ریزی برای مدیریت کارائی نداشته و ارتباط این دو از نظر مبانی و روش تفکیک ناپذیر است. در این روش تلاش می شود مسائل و موضوعات مبانی برنامه‌ریزی و مبانی مدیریت با یکدیگر مطرح شوند و به تجارب جهانی اشاره شده و امکانات متناسب با وضعیت شهرهای کشور مطرح گردد و لازم به این امر آشنائی با رویکردهای نوین و مفاهیم پایه تصمیم و تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی و فرآیند برنامه ریزی است.

۱- اصول و تعاریف

۱-۱- توسعه شهری و ضرورت رویکرد علمی به مدیریت، سازمان و برنامه ریزی

۱-۲- مفاهیم و مقولات پایه مدیریت و برنامه ریزی "تصمیم"

۲- نقش برنامه ریزی و مدیریت در شهرداری ها

۲-۱- ضرورت ها و زمینه های برنامه ریزی و مدیریت

۲-۲- وظایف جدید شهرداری ها در چهارچوب برنامه ریزی و مدیریت شهری

۲-۳- نقش برنامه ریزی و مدیریت در اجرای وظائف شهرداری ها

۲-۴- پیچیده شدن جامعه شهری و مشکلات مدیریت شهری

۲-۵- برنامه مدیریت شهری

۳- برنامه‌ریزی و مدیریت سازمانی

۳-۱- روابط، وظائف برنامه و مدیریت سازمانی

۳-۲- برنامه و روش‌های برنامه ریزی

- ۳-۳- برنامه و سازمان‌های مدیریت شهری
- ۴-۳- شوراهای و شهرداری‌ها
- ۵-۳- روابط برنامه شهرداری با برنامه دولت
- ۴- برنامه‌ریزی و اعمال مدیریت
- ۱-۴- اهداف توسعه و راههای تحقق آن
- ۲-۴- برنامه ریزی رابطه مشارکتی
- ۳-۴- مراحل برنامه ریزی مشارکتی
- ۵- فرآیند تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی
- ۱-۵- مفهوم تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری
- ۲-۵- فرآیند تصمیم‌گیری
- ۳-۵- فرآیند تصمیم‌سازی
- ۶- کنترل و نظارت در مدیریت برنامه ریزی
- ۱-۶- مفهوم کنترل و نظارت
- ۲-۶- شیوه‌های کنترل و نظارت
- ۳-۶- مدیریت و وظایف کنترل و اجرا
- ۷- بهره‌وری در برنامه مدیریت و برنامه
- ۱-۷- نقش و وظایف مدیریت در افزایش بهره‌وری سازمانی
- ۲-۷- مدیریت مالی و برنامه ریزی
- ۳-۷- مدیریت و خلاقیت
- ۸- مشکلات مدیریت و برنامه‌ریزی در شهرداریهای کشور
- ۱-۸- مسائل قانونی و حقوقی
- ۲-۸- مسائل منابع مالی
- ۳-۸- مسائل نیروی انسانی
- ۴-۸- مسائل سازمانی
- ۹- توصیه‌های بهبود مدیریت و برنامه ریزی

۹-۱- سیاست ملی در جهت بهبود مدیریت و برنامه ریزی شهرداریها

۹-۲- رهنمودهای جهانی برای بهبود مدیریت و برنامه ریزی شهرداریها

منابع:

- 1- Urban planning/edited by Anthony J. Catanese, James C. Snyder; architectural drawings Jeffrey E. Ollswang. 2nd ed. New York: McGraw-Hill, 1988.
- 2- Urban planning analysis: methods and models [by] Donald A. Krueckeberg [and] Arthur L. Silvers. New York, Wiley, 1974.
- 3- Urban planning in a changing world: the twentieth century experience/edited by Robert Freestone. London; New York: E & FN Spon, 2000.
- 4- Urban planning in a multicultural society /edited by Michael A. Burayidi. Westport, Conn.: Praeger, 2000.
- 5- Urban planning practice in developing countries / editors John L. Taylor and David G. Williams. Oxford; New York: pergamon Press, 1982.

نام درس: شناخت محیط زیست

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف:

آشنایی دانشجویان با تعاریف محیط زیست طبیعی و محیط انسان ساخت در مقیاس‌های شهری، منطقه‌ای، شناخت نحوه پیدایش، شکل‌گیری و گسترش کالبدی مجتمع‌های زیستی در رابطه، با تحولات اقتصادی اجتماعی و تکنولوژیکی، علاوه بر این آشنایی دانشجویان با درک مفاهیمی چون پایداری زیست محیطی و درک عوامل آلودگی زیست محیطی

سرفصل

۱- معنی و مفهوم محیط‌های طبیعی و انسان ساخت

۲- توسعه سکونتگاه

۲-۱- طبیعت و سکونتگاه

۲-۲- سکونتگاه‌ها و زمینه‌های رشد

۲-۳- مکان‌های شهری منطقه ای

۳- کیفیت مکان‌ها

۳-۱- برابری و دسترسی

۳-۲- تنوع و سرزندگی

۳-۳- محیط و مکان

۴- ایجاد مکان‌های مردم پسند

۴-۱- سیاستگذاری عمومی و برنامه ریزی

۴-۲- مشارکت و برخورد مردم

۴-۳- نوسازی و باز زنده سازی

۵- پایداری و توسعه پایدار

۵-۱- مفاهیم پایداری و توسعه پایدار

۵-۲- علل ناپایداری

۵-۳- رابطه توسعه و پایداری از دیدگاه اقتصادی

۵-۴- رابطه جمعیت با پایداری

۶- معیارهای اندازه گیری

۶-۱- تبعات ناپایداری و اثرات آن بر محیط‌های طبیعی و انسان ساخت

۶-۲- شاخص‌های پایداری

منابع:

۱- ارزیابی پیامدهای زیست محیطی در استرالیا، نظریه و تجزیه، ترجمه منوچهر طبیبیان، انتشارات

دانشگاه تهران، ۱۳۸۵.

۲- آفرینش محلات اسکان ها در محیط انسان ساخت، ترجمه فریادی، طبیبیان، انتشارات دانشگاه تهران،

۱۳۸۴.

۳- زبان منظر، ترجمه دکتر سید حسین بحرینی، خانم دکتر بهناز امین زاده، انتشارات دانشگاه تهران،

۱۳۸۴.

نام درس: مبانی برنامه ریزی و طراحی زیر ساختها

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف:

- شناخت تعاریف و مفاهیم مربوط به تاسیسات زیربنایی و روبنایی
- شناخت اصول مکان یابی تاسیسات زیربنایی و روبنایی
- شناخت عوامل مهم در اصول برنامه ریزی تاسیسات شهری
- شناخت فرآیند برنامه ریزی و طراحی پروژه های تاسیساتی
- آشنایی با اصول برنامه ریزی تاسیسات آبرسانی شهری- تولید، توزیع - مصرف
- آشنایی با نکات مهم در رابطه با برنامه ریزی آبرسانی در ایران
- آشنایی با نکات مهم در رابطه با تصفیه آب
- آشنایی با برنامه ریزی تاسیسات برق و گاز (تولید - انتقال - توزیع - مصرف)
- آشنایی با برنامه ریزی فاضلاب - کنترل آبهای سطحی
- آشنایی با سایر اجزاء و عوامل تاسیسات شهری
- خلاصه فهرست درس تاسیسات شهری

مقدمه

الف- تعاریف

۱- تاسیسات زیربنایی

۲- تاسیسات روبنایی

ب- عوامل موثر در ایجاد تاسیسات و تجهیزات شهری

- گروه اول - ارزش ها، انتخاب های سیاسی - اجتماعی - اقتصادی و فرهنگی

- گروه دوم- شعاع عمل عوامل عینی - عوامل اجتماعی - عوامل ذهنی

حجم و اندازه تاسیسات

حوزه نفوذ تاسیسات

- 1- Urban planning and design criteria [by] Joseph De Chiara [and] Lee Koppelman. 2d ed. New York, Van Nostrand Reinhold, 1975.
- 2- Utility mapping and record keeping for infrastructure/David Pickering, Jonathan M. Park, David H. Bannister. Washington, D. C. : Published for the Urban Management Programme by the World Bank, 1993.
- 3- Participation and partnership in urban infrastructure management/Peter Schubeer. Washington, D. C.: Published for the Urban Management Programme by the World Bank, 1996.
- 4- Urban management programme case study on infrastructure operations and maintenance. Eye Engmann. United Nations Center for Human Settlements (Habitat), 1990.
- 5- Strategic options for urban infrastructure management/William F. Fox. Washington, D. C.: Urban Management Programme, World Bank, 1994.

